

پژوهشکده شورای نگهبان
گزارش استدلالی

نظرات استدلالی شورای نگهبان

در خصوص مصوبات مجلس شورای اسلامی

**طرح اصلاح ذیل جدول (۴-۲۴) محرومیت‌زدایی تبصره
(۱۴) قانون بودجه سال ۱۴۰۱ کل کشور (مرحله سوم)**

پژوهشکده شورای نگهبان

باسمه تعالی

نظرات استدلالی شورای نگهبان

در خصوص مصوبات مجلس شورای اسلامی

طرح اصلاح ذیل جدول (۴-۲۴)

محرومیت‌زدایی تبصره (۱۴) قانون بودجه

سال ۱۴۰۱ کل کشور (مرحله سوم)

تاریخ تصویب: ۱۴۰۱/۰۶/۰۲

کد گزارش: ۱۴۰۱۰۷۱۷

تاریخ نظر شورای نگهبان: ۱۴۰۱/۰۶/۰۹

طرح اصلاح ذیل جدول (۴-۲۴) محرومیت‌زدایی تبصره (۱۴) قانون بودجه سال ۱۴۰۱ کل کشور (مرحله سوم)

درباره‌ی مصوبه

طرح دوفوریتی «اصلاح ذیل جدول (۴-۲۴) محرومیت‌زدایی تبصره (۱۴) قانون بودجه سال ۱۴۰۱ کل کشور» با امضای (۱۳۳) نفر از نمایندگان مجلس در تاریخ ۱۴۰۱/۱/۳۰ به عنوان طرح دوفوریتی اعلام وصول و جهت طی مراحل قانونی به هیئت رئیسه‌ی مجلس تقدیم شد.

این طرح در تاریخ ۱۴۰۱/۳/۲۴ با اصلاحاتی به تصویب مجلس شورای اسلامی رسید و برای طی مراحل قانونی مقرر در اصل (۹۴) قانون اساسی به شورای نگهبان ارسال شد. اما شورای نگهبان با بررسی این مصوبه در جلسه‌ی مورخ ۱۴۰۱/۴/۱، مفاد آن را واجد ابهام تشخیص داد و نظر خود در این خصوص را به مجلس شورای اسلامی اعلام کرد.

سپس مجلس شورای اسلامی در راستای تأمین نظر شورای نگهبان، اصلاحاتی را در متن مصوبه به عمل آورد. شورای نگهبان بررسی مصوبه‌ی اعاده شده را در دستور جلسه‌ی مورخ ۱۴۰۱/۵/۱۹ قرار داد، اما پس از بحث و بررسی، مفاد آن را از دو جهت دارای ابهام تشخیص داد.

سپس قانون‌گذار در تاریخ ۱۴۰۱/۶/۲، مجدداً اصلاحاتی را در متن این مصوبه به عمل آورد و مصوبه‌ی اصلاحی را در قالب نامه‌ی شماره ۷۸۴/۵۲۸۱۲ مورخ ۱۴۰۱/۶/۶ به شورای نگهبان ارسال کرد. در نهایت پس از بررسی مصوبه‌ی اعاده شده در جلسه‌ی مورخ ۱۴۰۱/۶/۹ شورا، مفاد آن مغایر با موازین شرع و قانون اساسی شناخته نشد و نظر شورا به موجب نامه‌ی شماره ۱۰۲/۳۲۸۵۶ مورخ ۱۴۰۱/۶/۹ به اطلاع رئیس مجلس رسید.

«نظرات استدلالی شورای نگهبان در خصوص طرح اصلاح ذیل
جدول (۴-۲۴) محرومیت‌زدایی تبصره (۱۴) قانون بودجه سال ۱۴۰۱ کل
کشور (مرحله سوم)»
ماده واحده -

[متن ماده واحده به شرح زیر اصلاح شد:]
متن ردیف (۸) جدول (۴-۲۴) محرومیت‌زدایی جداول تبصره (۱۴)
قانون بودجه سال ۱۴۰۱ کل کشور مصوب ۱۴۰۰/۱۲/۲۵ به شرح زیر
اصلاح می‌شود:

۸- بازنگری و اجرای طرح هادی و بهسازی معابر روستاها؛
این اعتبار به صورت صد درصد (۱۰۰٪) تخصیص یافته و به طور
مساوی (هر استان یک‌هزار میلیارد (۱/۰۰۰/۰۰۰/۰۰۰/۰۰۰) ریال) در
اختیار شورای برنامه‌ریزی و توسعه استان‌ها قرار می‌گیرد و با لحاظ
شاخص عدم برخورداری روستاهای بالای بیست خانوار از تهیه و اجرای
طرح هادی، پس از تصویب شورای برنامه‌ریزی و توسعه استان، جهت
تهیه، بازنگری و اجرای طرح‌های هادی، بهسازی و آسفالت معابر
روستایی توسط بنیاد مسکن انقلاب اسلامی استان با هماهنگی دهیاری‌ها
هزینه می‌شود.

▪ دیدگاه عدم ابهام

مجلس شورای اسلامی در مصوبه‌ی سابق، به اعتبارات موضوع «ستون تبصره (۱۴)
جدول (۱۰-ج) استانی قانون بودجه سال ۱۴۰۱ کل کشور» اشاره کرده بود. اما از این حیث
که نه در جدول (۱۰-ج) مندرج در لایحه‌ی بودجه سال ۱۴۰۱ کل کشور و نه در تغییرات
جداول ابلاغی رئیس جمهور، جدول مزبور ستونی با عنوان «تبصره (۱۴)» نداشت، منظور
قانون‌گذار از عبارت «اعتبار ستون تبصره (۱۴) جدول (۱۰-ج) استانی» واجد ابهام شناخته
شد. همچنین نظر به اینکه معیار «عدم برخورداری» مذکور در ذیل مصوبه‌ی پیشین فاقد
تعریف قانونی بود، این عبارت دارای ابهام اعلام شد. اکنون که در مصوبه‌ی اعاده شده، اولاً
عبارت «ستون تبصره (۱۴) جدول (۱۰-ج) استانی» حذف شده است و قانون‌گذار متن ردیف
(۸) جدول (۴-۲۴) محرومیت‌زدایی جداول تبصره (۱۴) را با عنوان «بازنگری و اجرای طرح

هادی و بهسازی معابر روستاها» اصلاح کرده است، ابهام سابق شورا در این خصوص منتفی است. ثانیاً با توجه به اینکه معیار مبهم «عدم برخورداری» را نیز با توضیح «از تهیه و اجرای طرح هادی» تبیین کرده است، ابهام دوم شورا نیز رفع شده است و روشن است مقصود «عدم برخورداری روستاهای بالای بیست خانوار از نظر تهیه و اجرای طرح هادی» است.

▪ نظر نهایی شورای نگهبان

مصوبه‌ی مجلس شورای اسلامی در خصوص طرح اصلاح ذیل جدول (۴-۲۴) محرومیت‌زدایی تبصره (۱۴) قانون بودجه سال ۱۴۰۱ کل کشور، پس از اصلاحات به عمل آمده، مغایر با موازین شرع و قانون اساسی شناخته نشد.

مقام معظم رهبری حضرت آیت الله خامنه‌ای (مدظله العالی)

در دیدار با اعضای شورای نگهبان (۱۳۷۹/۴/۲۸):

«... شما استدلال دارید، اما این استدلال برای مجلس، گاهی معلوم نیست، گاهی برای مجمع تشخیص هم درست معلوم نیست، ... در حالی که خوب است در متن آن حکم اشاره‌ای به استدلال بشود و در یک محل یا جداگانه آن استدلال به تفصیل نوشته بشود.»

گزارش استدلالی

پژوهشکده شورای نگهبان

تهران، خیابان شهید بهشتی (ره)، خیابان شهید سرافراز،

کوچه پنجم پلاک ۱۱ کد پستی: ۱۵۹۷۸۵۶۱۱۳

تلفن: ۰۲۱-۸۸۵۳۳۴۲۹

نمابر: ۰۲۱-۶۴۰۱۴۸۱۷

nashr-rc.ir

gcr.ac.ir